GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 45.

W Niedzielę Dnia 4. Czerwca 1797.

Z Wenecyi d. 17. Maia.

Epoka rewolucyi do uszczęśliwienia narodu dążącey, wiecznie pamiętna w dzieiach Weneckich, a ta od bywszey rady wyzszey przygotowana i ustalona zaiasniała na dniu 14 teraźnieyszego miesiąca. Posiedzenia, które ią w dniach 1. 4 i 12 poprzedziły, tchnęły gorliwością patryotyczną i zaszczyciły się owym duchem filantropii, który wszystko na dobro ludu obraca, i w naykrytycznieyszym momencie, kiedy narod niepewny wahał się między okolicznościami w ustanowienie losu iego wpływaiącemi, trafiwszy na przeciwną zgodę głosów 600 i 700 przeszło na przeciw nie znaczącey mnieyszości 7 i 15 rozpędził wszelkie burze, które naszemu spokoynemu miastu zagrażać mogły, skoro się sam z swoich przywileiow wyzuł ów patrycyat, który na mocy rewolucyi roku 1297 przez ciąg 500 lat dziedzicznym trwał w radzie wyższey, i znakomite dostoieństwa do niego tylko przywiązane wspolnemi się stały wszystkim klassom obywatelow; nie boymy się iuż więcey owego sporu między powagą a wolnością, który rowno ważąc siły w czasie rewolucyy i koleyno ie wadząc, nieznacznie do zniszczenia powszechney szczęśliwości dąży. Wrożba z tak pomyślnego zdarzenia, która powinna była sprawiedliwą emulacyą obudzić, skaziona została na chwilę goryczą od pewney liczby zbrodniarzow, którzy utłumiwszy wszelki początek słuszności, religii i ludzkości śmieli d. 12 t. m. rzucić się, do rabowania domow niektorych obywatelów na ów czas ieszcze roźnego rzędu, i byłby się był ten plan okropny daleko szerzył, gdyby się było przez wczesnie przedsięwzięte śrzodki i przy pomocy woysk tak regularnych iako też mieyskich postępkom iego mocney nie położyło tamy. Nie omieszkali dobrzy udać się do broni, zebrali straszne gwardye mieyskie w 72 kwaterach tego miasta, i w roznych stronach woyska rozszykowali; tym czasem ogłoszona była odezwa zwierzchnosci stanowiąca karę śmierci na rabuśnikow, potwarcow &c. a

tak wkrotce dobry porządek i publiczne bezpieczeństwo swoy zwyczayny tok odzyskały. Nie mniey miłe widowisko sprawiła niespracowana skwapliwość, z którą wszystkie rzędy osòb złączywszy się z wielą expatryczyuszow przez zwiedzanie domòw tu i owdzie złupionych sprzętow wyszukiwali i łupieżcow samych aresztowali, i dzięki tym czuynym staraniom, że większa część kosztownych sprzętow, meblow, chust i sukien właścicielom przywrocona została. Tym czasem na d. 14 ogłoszono co następuie:

Nayiaśnieyszy Xiążę podaie do wiadomości,

Rada wyższa zagruntowawszy swoią własną wielkość na szczęśliwości narodu, i przywykłszy użycie swoiey powagi, ktòrey się tylko iako depozytorkę uważała statecznie do tego celu odnosić nie mogła nie uznać, czego odmiana czasow i okoliczności, tudzież przykład innych narodow wyciągały; nie mogła nie uznać, że owe władze, które aż dotąd w niey samey zkoncentrowane były, nie powinny zostawać dłuzey do iedney klafsy obywatelow przywiązanemi.

Tym końcem złożyła rada wyższa posiedzenia w dniach 1, 4 i 12. mies. i dopełniaiąc swey iednomyślności uchwaliła ustanowienie rządu tymczasowego.

Gdy zaś i pod takowym rządem nienaruszoną bydź powinna święta religia Katolicka od przodkow naszych zadziedziczona, stałe bezpieczeństwo osòb, zachowane i bronione własnosci i przeto zaprasza się przez ninieyszą odezwę tuteyszy ulubiony lud do winnego ustawom posłuszeństwa, i do trwania w umiarkowaniu i w sposkoyności, które zawsze charakter iego cechowały.

A iako natłok aktualnego garnizonu mogłby źle myślących pobudzać do burzenia dobrego porządku i spokoyności publiczney, przeto celem odwrocenia tego niebezpieczeństwa będzie przyięta na wyznaczone mieysca stolicy pewna liczba woysk Francuzkich, które wszedłszy po przyiacielsku gościnnością i przyiaźnią wwszelki sposòb uwzaiemnione bydź maią.

Podpisano *Walenty Marini Sekretarz.*

Wyprawiono potem kilka wielkich statkow dla zabrania woysk Francuzkich, które w liczbie około 300 przybydź miały. Wczora rano przybyli w samey rzeczy jenerał Baraguey d'Hilliers i kommifsarz Bellard z wielą officyerami i ich korpusem, który został rozkwaterowanym na publicznym rynku tudzież w innych stronach miasta i twierdz. Poczem uwiadomiono lud przez prokiamacyą że około południa installowana będzie municypalność tymczasowa, którey urzędnicy przysięgę wierności wykonaią. Ogłoszenie wyboru samey municypalności wraz z imionami municypalistow nastąpiło w tych wyrazach:

Proklamacya.

Rząd Wenecki pragnąc dać ostatni stopień doskonałości składowi republikańskiemu, którey od kilku wiekow chwałę tego kraiu stanowi, i chcąc, ażeby obywatele tey stolicy co raz rzetelniey taką cieszyli się wolnością, która razem religią, osoby i własności zabezpiecza, i usiłuiąc przy tem poiednać matką oyczyzną mieszkańcow lądowych, którzy się od niey, odłączyli, a którzy iednak do swoich braci w stolicy dawne przywiązanie czuią, przekonany z inney miary, iż zamiarem rządu Francuzkiego iest pomnażać potęgę i szczęśliwość ludu Weneckiego przez iednocze-

nie swego losu z losem ludow wolnych Włoskich, oświadcza uroczyście przed całą Europą, szczegulniey zaś Ludowi Weneckiemu ogłasza reformę wolną i szczerą, którą osądził za potrzebną w konstytucyi rzeczypospolitey.

Dotąd bywali sami szlachta prawem urodzenia do administracyi stanu przypuszczanemi; ci sami szlachta zrzekaią się dziś dobrowolnie tego prawa, ażeby w przyszłość do publicznych urzędow dla nayzasłużeńszych w całym narodzie droga otwarta była Oni będą zawsze gorliwemi o intereßa swoiey oyczyzny i statecznie usiłować będą zasłużyć w oczach panuiącego ludu na dziedziczny szacunek do ich imion przywiązany, czyniąc mu te same usługi, które im ich poprzednicy czynili.

Póki lud nie będzie mógł zgromadzić się do obrania sam sobie własnych urzędników na wzór rządów demokratycznych, zostaie administracya tey stolicy powierzona obywatelom, których imiona do ninieyszey proklamacyi przyłączaią się i którzy z wszystkich 3ch klaß mieszkańców wybranemi zostali. Ta administracya tymczasowa nazywać się będzie municypalnością. Druga administracya centralna składaiąca się z reprezentantow teyże municypalności i z liczby proporcyonalney reprezentantów prowincyy Weneckich lądowych tudzież Istryi, Dalmacyi, Albanii i wysp Lewandskich, czuwać będzie pod imieniem Departamentu nad ogulnemi intereßami rzeczypospolitey. Zatrudniać się będzie umocnieniem związków między prowincyami i stolicą, iako iedynym srzodkiem przywrócenia tey rzeczypospolitey iey świetności pierwiastkowey i starożytney wolności.

Ostatniem życzeniem szlachty Weneckiey chwalebną offiarą z swoich tytułów czyniącey iest widzieć wszystkich synów oyczyzny, oraz równych i wolnych, zażywaiących na łonie braterstwa dobrodzieystw demokracyi, i szanuiących czcią prawom należną świętszy tytuł obywatelstwa, któren dziś odzyskuią.

Tu następuią imiona 60 członkow municypalnośc.

Podpisano: *Salwator Marconi*, *Sekretarz.*

Gdy się wybrana municypalność zgromadziła do sali rzeczoney rady wyższey, a warty przy pałacu zaprowadziły woyska Weneckie i arsenaliści, po przemowie obywatela Giustiniani wykonali przysięgę wierności, officyerowie maiąc na czele jenerała Salimbeni. Udała się potem municypalność troykolorowemi szarfami przepasana przez śrzodek woysk Weneckich i Francuzkich maiacych dwie armaty na rynek publiczny, czyli plac S. Marka i prezentowała się ludowi, do którego obywatel Gallini miał wyborną mowę. Z tamtąd powróciła znowu do pałacu publicznego, gdzie zatrudniała się obiektami w onych momentach załatwienia potrzebuiącemi. Dobry porządek i spokoyność towarzyszyły tey installacyi i lud okazywał naywiększe ukontentowanie z tego nowego dla niego obrządku.

W krótce potym ogłoszono następuiacą proklamacyą, która obiaśnia prawe początki, na których taż sama municypalność zasady nowego rządu opiera, która iey powszechną ziednała zaletę, i która tu

)2(

z naywiększym pośpiechem do wszystkich wiadomości doszła.

Wolność, Rowność. Municypalność tymczasowa.

Proklamacya:

Municypalność Wenecka zostawszy tymczasowo depozytorką samowładztwa narodowego stosownie do abdykacyi rady wyższey, ogłasza imieniem narodu, że taż rada wyższa przez zrzeczenie się swoich przywileiów dobrze się zasłużyła oyczyznie. Oświadcza w szczegulności wdzięczność publiczną członkom rządu i kommendantowi siły zbroyney za powściągnienie rabunku własności, tudzież ocalenie tego miasta od rzeźi i pozaru w momencie insurrekcyi na d. 12 maia.

Niemniey troskliwa, iak rada wyższa, po którey dziś następuie, o ugruntowanie demokracyi na zasadach braterstwa, ogłasza imieniem narodu uroczystą amnestyą dla wszystkich opiniy, pism, mów, kroków i spraw politycznyh, któreby w nowym rzeczy układzie zdawać się mogły błędami lub występkami, obwarowawszy iedynie kary dla rabuśników dnia 12 t. m. przeznaczone, którym żadna władza bezkarności pozwolić nie może.

Zaprasza nadto wszystkich obywatelów, ażeby wszelką urazę, ieżeliby ieszcze iakową z przyczyny tego, co iuż minęło, karmili, chcieli ią w uściskach szczerey zgody umorzyć, i chcąc dadź całemu narodowi nayiawnieyszy przykład, deleguie z pośrzodka siebie dwa członki, które u wspaniałości jenerała kommenderúiącego armii Francuzkiey dopraszać się będą o wolność obywatelow: Augustyna Barbarigo, Anioła Maryi Gabrieli, i Kataryna Cornero ex inkwizytorow stanu, iako też obywatela Dominika Pizzamano, tudzież o zniszczenie rozpoczętych procesów przeciw tymże, będą oraz prosić, aby na wolność wypuszczeni zostali expatrycyuszowie, officyerowie, żołnierze i inne osoby, ktore ulegaiąc dawnemu rządowi uwięzionemi zostali za sprzeciwienie się armii Francuzkiey lub municypalnościom lądu Weneckiego.

Z tey amnestyi wypływa, że ma bydź od wolności druków wyłączone i zakazane wszystko to, cokolwiek mogłoby mieć stosunek do opiniy, pism, mow, krokow i spraw politycznych installacyą dzisieyszey municypalności poprzedzaiących.

Pragnąc nadto dać imieniem narodu szczegulny dowód swey wdzięczności expatrycyuszom szczupły maiątek posiadaiącym, którzy w teraźnieyszey okoliczności swe osobiste zyski dobru oyczyzny poświęcili, oświadcza, że na dobrach narodowych lub na loteryi będą dla nich wyznaczone pensye do ich utrzymywania się wystarczaiące, póki nie otrzymaią w nowem rządzie funkcyy odpowiedaiące ich opatrzeniu korzyści przynoszących; też same względy będą dla expatrycyuszek, które były uczestniczkami dobrodzieystw publicznych, iako też dla sekretarzów, ministrow i innych klas osób, które do pensyy dożywotnich prawo miały, a zaręczenie takowego aktu wdzięczności składa municypalność pod gwarancyą sprawiedliwości narodowey. Równie przystoi wspaniałości narodowey zaradzić, ażeby ci niewinni, którzy od fatalnych rabunków na d. 12 t. m. ucierpieli, i zostali offiarami, przeto i tych odszkodowanie bierze na siebie narod i będzie przez osobną kommissyą do tego czynu wyznaczyć się maiącą, obra-

chowana dla nich nadgroda według słusznego pomiarkowania.

Chcąc na koniec, ażeby przeyście od dawnego do nowego rzeczy porządku przydało tym więcey gwarancyi i kredytowi narodu, przeymuie narod na siebie wszystkie długi zaciągnione przez dawny rząd, u partykularnych, tak co się tycze cyrkuluiących bankowych papierów, iako też różnych depozytow w mennicy i w skarbie, a to na zasadach autentycznych dowodów, które pokazane będą przez agentów administracyi, każdey z osobna.

Municypalność tymczasowa przyrzeka poświęcać się całkowicie pomyślności oyczyzny tudzież obronie religii, własności i bezpieczeństwa swoich wspoł obywatelow, zapraszaiąc ich, aby ią w iey przedsięwzięciu zgodą swych oyczystych sentymentów, swemi światłami, cnotami i orężem wspierać nie przestawali i pełna zaufania w ich gorliwości patryotyczney przysięga na zasady demokracyi, że utrzymywać będzie wolność.

Dan d. 16 Maia 1797.

Mikołay Corner, prezydent.
Salwator Marconi, sekretarz.

Z Rzymu d. 6. Maia.

W dniach ostatnich napadły Oyca S. srogie kolki, złączone z stranguryą. Po dwukrotnem krwi upuszczeniu uczuł iednak polepszenie, i spodziewamy się że w krótce do zdrowia przyydzie.

Z Londynu d. 12. Maia.

Lord Howe został przedwczorem do krolewskiey flotty z pełnomocnictwem wysłany, dla przywrocenia tam przez swoy wpływ spokoyności. Utrzymuią teraz, iż w tych rozruchach niektóre znaczne osoby wielki wpływ miały i tylko ubocznie działały: I to ieszcze przy tych rozruchach iest godne uwagi, iż nie mal dwie trzecie części flotty składaią się z Irlandczykow. Wiadomość, iż parlament maytkow żądania potwierdził, zrobiła iuż oprocz tego na Portsmutskiey flocie dobry skutek.

Wczoray zgromadzili się wszyscy obywatele Londyńscy na ratusz i następuiącą mocną rezolucyą postanowili:

1. Iż Królewscy ministrowie lekomyślnie lud w niesprawiedliwą i nie potrzebną woynę wtrącili, i przez to cały szereg nieszczęść bez przykładu w Historyi na kray ściągnęli, przez to powiększono niezmiernie dług narodowy, zmnieyszono handel, ograniczono prawa ludu, iego bogactwa roztrwoniono, kredyt publiczny obalono, używaiąc pieniędzy na obce subsydya i w samem kraiu systema przekupstwa zaprowadzono. Ministrowie poświęcili więc krew, skarb i wolność królewstw na utrzymanie przeciwnych konstytucyi zamiarow, szkodzących tak bardzo powadze i bezpieczeństwu Krola i szczęśliwości ludu.
2. Iż, gdy teraz tym większa potrzeba wymaga, myslenia o naszych prawach będzie Król na tronie proszony, i prawdziwy stan rzeczy mu przełożoney, ponieważ bezprzykładna nędza kraiu wymaga oddalenie słabych i zepsutych ministrow, którzy przez swoią niezdatność i złe postępowanie ten niegdyś kwitnący narod w nieszczęście wtrącili i dotąd nie pokazuią się ani chcącemi, ani zdatnemi do negocyowania pokoiu.
3. Iż ten, który J.K. Mci radził nieprzyymowania ostatniego adresu obywateli

Londyńskich z wyczaynemi znakami uwagi i uszanowania na tronie, nieprzyiacielem Króla iest i praw ludu, ponieważ tu uczynił przedział między samowładzcą i ludem.

4. Iż każda skarga przeciwko tyranii Królewskich ministrow daremną bydź musi, ieżeli w prost związek z Królem będzie przerwany, i podawanie prożb faworytom wykonawczey władzey, albo raczey rozpustnem zdraycom przeciw wolności ludu zostawione zostanie.

5. Iż parlamentówem reprezentantom miasta Londynu będzie zalecone, aby w niższey izbie parlamentu uczynili propozycyą proszenia Króla o oddalenie teraźnieyszych słabych i podłych ministrow, i aby drogę do prędkiego i trwałego pokoiu otwarł.

6. Iż czynności obywateli d. 12 i dzisieyszego dnia w wszystkie gazety Angielskie wciągnione bydź maią, aby przez to obieraczow w całem kraiu nakłonić, żeby swoim reprezentantom podobne instrukcye do oddalenia ministrow i zapobieżenia obaieniu Angielskiey konstytucyi zapobiedź, wydawali.

7. Iż każda poiedynczego gdzie zgromadzenia przeciw ninieyszem od licznie dziś zgromadzonegn niepodległego i bezstronnego obywatelstwa przedsięwziętym środkom rezolucya, za nie ważna się uznaie.

8. Iż teraźnieyszy lord Mayor przez nie słuszny swoy wybieg, iakoby obywatelstwo nie było radzącym zgromadzeniem, prawa obywatelstwa naruszył, i gdy się przez swoie polityczne związki do odstąpienia od obowiązkow swego urzędu dał odwieść, stał się zatym zupełnie niegodnym zaufania swych konstytuentow.

Lord Mayor musiał to wszystko iako prezydent zgromadzenia słuchać. Aldermann Curtis (faktor pożyczki pieniędzy dla rządu) oswiadczył, iż mimo tego on iednak za stroną ministrow będzie. Lushington to samo uczynił. — Aderson przyrzekł tę propozycyą parlamentowi przełożyć, a Combe iak naybardziey go popierać.

Niektorzy obywatele Londyńscy uczynili przeciwną tey powyższey rezolucyi deklaracyą.

Xżę Orani opuści na nieiaki czas Anglią, dla znaydowania się, iak niektorzy mowią osobiście na kongresie, gdzie zupełny pokoy ma bydź uczyniony.

Flotta admirała Curtis w Torbay skarżyła się, iż żadnego świeżego, wołowego mięsa i innych żywności w tym porcie nie zastała, co iednak zawsze iest zwyczaiem, gdy wiedzą, iż okręty do iakiego portu maią zawinąć, żeby podobne przygotowania poczyniono.

Miasto Portsmut iest w takim stanie obrony postawione, iak gdyby od nieprzyiaciela było oblężone, ieżeliby czasem zbuntowani maytkowie chcieli przeciw temu miastu co przedsięwziąść. Na garnizon 8000 ludzi tam wstawiono.

Z Londynu d. 16. Maia.

Stan Flotty.

Pokazuie się iuż nadzieia, iż wszystkie teraźnieysze rozruchy na Angielskiey flocie zupełnie ustaną, i wszystkie zakłocenia, teraz gdy to piszemy, może iuż są zagodzone i uśmierzone. Osobista przytomność czci godnego admirała Howe, który od iednego do drugiego okrętu pływał, dla złagodzenia zbuntowanych maytkow,

euda uczyniła; ponieważ iego wizytę przy iego starych latach i słabości zdrowia, iako szczegulnieyszy dowod iego względow na ich dobro i szacunek uważać musiano, i zlecenia Królewskie z tey przyczyny tym miley były od niego przyięte. Zwycięztwo, które nad umysłami maytkow otrzymał iest może ważnieysze i w swych skutkach użytecznieysze, iak, owe swietne zwycięztwo, które w chwalebnym dniu 1 czerwca 1794 odniosł. Jeden z naypierwszych delegatow flotty Joyce odprowadził go pierwszego dnia do Portsmut do domu rządcy portu, i admirała Parker, gdzie następuiącego dnia zaprosił z mężem Panią Howe na okręty, i że się niema nayrmiey do obawiania. P. Howe przyięła tę prozbę z podchlebnym zapewnieniem, iż pod opieką maytkow Angielskich niczego się nie boi, i ta kompania była na każdym okręcie od delegatow przy muzyce i wystrzale zarmat z wszystkiemi honorami witana. Po wyprowadzonych sądownie inkwizycyach o zdarzeniu na okręcie Londyn, gdzie admirał Colpoys do nieposłanych ognia kazał dać, uznane za nie dobrowolne zaboystwo; ale admirał Colpoys sam z swey dobrey woli znaczną summę pieniędzy między familie zabitych ,kazał rozdać. Przed dwiema dniami mieliśmy tu ieszcze bardzo niepomyślne wiadomości, iż się duch buntu nawet na eskadrę admirała Curtis w Shernes i flottę admirała Duncan w Jarmut rozszerzył; lecz przytomność i staranność lorda Howe w Portsmut wszystkie zaburzenia z u ontentowaniem wszystkich zakończyły. Jednak nim się maytkowie na morze ruszą żądali nowego od Króla przebaczenia, które im przyrzeczone i natychmiast posłane zostało.

Lord Auckland znaydował się na tayney radzie gabinetowey; domyslaią się, iż on będzie posłem na kongres do Berna. Nakoniec wczorayszą pocztą od P. Hammond i P. Marton Eden z Wiednia depesze nadeszły, które maią w sobie prawdziwe od pełnomocników Cessarskich i Buonaparte podpisane przedugodne artykuły pokoiu mieścić, których treści ieszcze nie wiemy.

Admiralicya na d. 20. t. m. oznaczyła okrycia dla kupieckich flott do Archaogelu i Hamburga, a na d. 25 na Baltyckie morze.

W. Rządca Irlandyi, posłał przez sekretarza stanu Pelham królewskie poselstwo do parlamentu, iż Król Jmć swą starszą córkę umyślił za Xcia Würtemberskiego wydać, i z dochodów Irlandzkich 5000 f. szt: iey rocznie wyznacza. Niższa izba zaraz uchwaliła do Króla adress, iż życzeniom krolewskim zadosyć uczyni. Oznaymiono także izbie iż $1\frac{1}{2}$ mill: f. szt: nowey pożyczki dla Irlandyi, będzie czasami przez wexle z Anglii do Irlandyi przesłane, byle tylko izba powrocenie kapitału i prowizyą zaręczyła.

Wieść iakoby Francuzka z Brest flotta iuż wyszła, i pod brzegami Irlandyi stała, dotąd przez żadne wiadomości do admiralicyi nie potwierdza się.

Z Londynu tegoż dnia.

Potwierdza się, iż rozruchy na wielkiey naszey flocie i na flocie admir: Curtis, który do Spithead przybył szczęśliwie uśmierzone zostały. Wszystko co ieszcze maytkowie żądali, zostało im od lorda Howe pozwolone. Gdy delegaci pierwszy raz na łodziach do Portsmut przybyli, grała im muzyka ulubioną Anglikow piosnkę: *God*

save the King &c. Delegaci udali się z lordem Howe i Panią Howe, z P. Will i Panią Pitt, z P. Parker &c. Na Flottę w St. Hellens, gdzie lord Howe na większey części okrętów sam przebaczenie krolewskie ogłosił. Okręty zapięły zaraz krolewską banderę, a maytkowie okazali naywiększą radość. Z St. Hellens udała się okrętowa procefsya do Spithead do eskadry admirała Curtis, która się z 7 liniowych okrętow składa. Maytkowie na tey eskadrze ieszcze byli niespokoynieyszemi, iak ci na wielkiey flocie: zaraz 30 officyerow oddalili i na ląd wyfadzili. Jak tylko lord Howe przybył, uspokoiły się zamieszania i lud był z tego wszystkiego kontent co pozyskał. Maytkowie Portsmutskiey flotty byli się iuż oświadczyli, użyć siły przeciw swem braciom admirała Curtis, ieżeliby się nie chcieli temi zezwoleniami kontentować. Gdy tak spokoyność szczęśliwie przywroconą została, powrociła cała kompania nazad; lud w Portsmut z radości konie lordowi Howe wyprzągł i sam go ciągnął.

W niższey izbie parlamentu Irlandzkiego zdała iuż sekretna kommifsya rapport o tak nazwanym towarzystwie zjednoczonych Irlandzczykow. Pokazuie się z tego rapportu, iż iego zamiar pod mniemanem pozorem reformy parlamentu &c. do tego dąży, aby Irlandyą od Anglii oderwać i rzeczpospolitą ustanowić. Z zabranych w Belfast papierow widać, iż to towarzystwo wiele sekretnych wydziałow miało, iż członki ich straszną przysięgą obowiazane były, i że na zakup broni, ammunicyi &c. znaczne summy podpisane zostały. Liczba członkow tego towarzystwa ma do 100,000 wynosić.

Xciu Jork wiele lądowych millicyy podało iuż prozby o podwyższenie żołdu. Xzę ten kazał przy parolu ogłosić, iż stara się o zadosyć uczynienie ich żądaniom.

Flotta admirała Bridport wyydzie nie długo na morze. — Maytkowie na okrętach wschodnich Indyy kompanii, nie chcą się prędzey do wschodnich Indyy puścić, poki im żołdu niepowieksza.

Margrabia Cornwalis, który do wschodnich Indyy był przeznaczony, odbiera teraz kommendę nad armią w Irlandyi, która ieszcze wzmocniona będzie. Wielka niespokoyność ieszcze w tym kraiu panuie, i 6 nowych regimentow iest tam przeznaczonych.

Wiadomość iakoby admirał Pringle nie daleko przylądku dobrey nadziei dwa Hiszpańskie okręty, każdy 120,000 f. szt: maiący wartości zabrał, i że nasze okręty opanowały naywiększe Filipińskie wyspy Hiszpańskie, między któremi miała bydź stolica Manilla, przez żadne urzędowne doniesienia dotąd się nie potwierdza.

Dzisiay wyszło iuż 17 liniowych okrętow Portsmutskiey flotty na morze.

Siła morska, którą Francuzi teraz w swych portach nad kanałem maią, wynosi 44 liniowych okrętow.

Papiery stoią dziś $48\frac{3}{4}$ za sto.

Z Bruxelli d. 18. Maia.

Zapewniaią tu, że Cefsarz przy podpisaniu predugody miał położyć warunek, aby emigranci Belgiccy do kraiu powrocić mogli i dobra swoie odzyskali; aby długi, które dom Austryacki pod zaręczeniem Belgow zaciągnął, rzeczpospolita Francuzka przeięła do wypłacenia.

DODATEK

DO N[ru] 45.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W Niedzielę Dnia 4. Czerwca 1797.

Z Paryża d. 16. Maia.

Dzisieyszy redaktor pisze, że wewnętrzni nieprzyiaciele rzeczypospolitey i rządu, fakcyoniści roznego gatunku, royaliści i anarchiści, którzy tyle razy szukali zamieszania, i zawsze swe złośliwe knowania zniszczonemi widzieli; mieli ieszcze iakąś nadzieię dopięcia swego zamiaru. Na nowe rozdawali pieniądze, i do nich zbiegało się pospolstwo. Dnia 14 na przedmieściu S. Antoniego na rynku S. Jana zebrało się po gospodach liczne zgromadzenia, w których fakcyoniści, iak iuż rządowi wiadomo. Chlubili się, że się spodziewaią wsparcia od niektórych łotrów, którzy z departamentow przybyli. Lecz policya iuż ich zna po imieniu, i wszystkie ich kroki uważa. Powtóre. Od niektórych członków partyi górney. „ Lecz żaden tych fakcyonistow nie wspiera, owszem ich sami wskazuią dla przysługi oyczyzny. Potrzecie. Od robotników, którzy są w biednym stanie. „ Bez wątpienia znayduią się nieszczęśliwi ludzie, i byłoby to cudem, gdyby po tak długim wstrząśnieniu, Które ciało polityczne cierpiało, żaden się nieszczęśliwy nie znalazł. Lecz lud zna dobrze, że nowe zaburzenia powiększyłyby iego nieszczęścia, zna że ie nie teraźnieyszemu rządowi przypisać trzeba, ale niedostatkowi rządu, w którym czas długi zostawał, zna nakoniec, że potrzeba czasu do ugruntowania swoiego szczęścia, którego zasadę konstytucya trzeciego roku założyła, i z cierpliwością czeka owocow usiłowań, które się czynią dla ustalenia tego wielkiego dzieła: są nareszcie ci fakcyoniści tak głupi, że się spuszczaią na niektóre osoby w gwardyi ciała prawodawczego. Ale tylko niech się pokażą, to zapewne od nich naypierwszy pogrom odbiorą.

Tak więc znowu ten proiekt upada, bo iuż wiadomy. Niech fakcyoniści włoczą się po warsztatach, gospodach i koszarach, wszędzie tylko wzgardę zyskaią od tych nawet, którzy im w oczy podchlebiali. Prożno sobie niektóre partye uroi-

ły, że się wzmocnią przez połączenie; bo ich osobne a niezgodne widoki, niestety! są zawsze przeciwko nim! Dopiero sprzysięgaią się wspolnie, już ci się zdradzaią na wzaiem, bo kazdy tak chce intrygę prowadzić, aby sam z obalenia rządu profitował. I coż robić? powiedzą fakcyoniści, ponieważ się dzielemy, więc zostaniemy bez siły? bo nam iey w tym momencie brakuie, kiedy się iednoczemy. I cóż więc robić? Co robić? Oto wrocić się do porządku, szanować wolą narodu, słuchać konstytucyi i prawa, które sam sobie napisał a na wieki porzucić te nie rozmyślne proiekta, które tych co ie knuią, prawom na słuszną zemstę podaią.

W dzienniku dzisieyszym czytamy, że dyrektoryat odebrał od ministra Angielskiego depesze, w którym żąda paszportu dla wysłania nowego negocyatora pokoiu.

Wywoz drzewa ściętego na gruncie rzeczypospolitey iest całkiem zakazany. Lasy Francuzkie maią bydź mierzone, i należycie utrzymywane, a w publicznych potrzebach i fabrykach ile możności węgla i torfu używaią.

Nasz minister zewnętrznych interessow de la Croix pisał do kommissarza w departamencie Dyle list następuiący: Dowiedziałem się obywatelu, że Cessarz w Belgium znaczne summy iest winien, które mu i iego przodkom w rożnych czasach pożyczone były. Potrzeba mi się oświecić o naturze tych długow, i o czasie w którym są zaciągnione. Upraszam przytym, abyś mi wyszczegulnił naturę i stan dochodow, i zapewnił mnie, czyli wszystkie są iednego gatunku, i iaka iest hipoteka tych, które w pewnym czasie spłacone bydź mogą. Przyśliy mi proszę iak nayprędzey te obiaśnienia, których żądam, słowem wszystkie szczeguły, które rządowi wiadomość dadź mogą, o pretensyach Belgickich do przeszłego monarchy.

Mowią tu, że na mocy aliansu Francyi z dworem Turyńskim, Wyspa Sardynia Francyi ma bydź ustąpiona. Zapewniaią także, że w Włoszech z strony Francuzkiey rzeczypospolitey wielka zaydzie odmiana w tamteyszych rządach.

Mieszkańcy na wyspach Hiersyyskich, przy brzegach Prowancyi, Marsylii i Tulonu chcieli, zwycięztwa jenerała Buonapate i wstępny pokoy, który po nich nastąpił, uroczyście obchodzić. A gdy się dowiedzieli że Julian Buonaparte brat młodszy ienerała z Korsyki do Neapolu o 7 mil płynął na okręcie, wysłali zaraz do niego 3 officyerow, aby go na festyn zaprosić. Naco deputatom brat jenerała tak odpowiedział:

Obywatele!

Obowięzuiące żądania, które mi czynicie, abym do Hiersyi poiechał, są dla mego brata drogim zakładem waszego przywiązania, o którym pośpieszę mu donieść, i ia sam naymocniey poruszony nim iestem: iednak prożbie waszey nie mogę zadosyć uczynić. I kiedy na mnie tak nalegacie, że się nie mogę wymowić, muszę wam wyznać moie przyczyny. W rzeczypospolitey chwała iest tylko osobista, okrywa laurami podporcow oyczyzny, ale się na familią nie rozciąga. Gdybym ia to uczczenie przyiał, które wy i wasi kolledzy gotuiecie, przestąpiłbym to prawo, które iest zasadą ludowładztwa. Nareszcie czyniłbym przeciw wyraźnym brata mego zamiarom, który żadnych festów nie chce procz wieńców, które na polu boiowym ze-

brał. Te pobudki kazały mi iuż nie raz życzliwym oprzeć się prożbom, i teraz mnie przymuszaią żebym się wam wyprosił. Z tym wszystkim szacowni Obywatele! bądźcie zapewnieni, żem waszym szacunkiem i przychylnością przeniknioony, i żałuię tego, że mego głosu z waszym republikańskim okrzykiem i zdrowia piciem łączyć niemogę. Przyymcie wraz z wysyłaiącemi podziękowanie imieniem brata mego i moim i do waszych pregłosow łączcie nasze republikanckie wykrzyki, i głosy wszystkich szlachetnych dzieci wolności, Niech żyie rzeczpospolita!

Naystarszy brat jenerała Buonaparte Józef Buonaparte iest w Korsyce na deputata do rady 500 wybrany.

Mowią tuteysze dzienniki, że Lafayette ma bydź wypuszczony lecz dodaią oraz, że będzie sądzony w Paryżu. z Ołomuńca iednak ieszcze nic o tym niemamy.

Z Tulonu trzy liniowe okręty i trzy fregaty na morze wyszły, dla krążenia około Korsyki.

Obywatel Barthelemy wysłał z Bazylei kuryera do Paryża, z uwiadomieniem, że ieżeliby na dyrektora wybranym został, tego urzędu przyiąć nie może. Dnia 19 będą iuż te mieysca osadzone.

Duński poseł i tayny konsyliarz przyiechał tu z Madrytu.

Mowią także, iż po Installacyi nowych deputatow rada 500 jenerała Pichegru za prezydenta chce wybrać. Jenerał zaś Perignon nasz Ambaſsador w Madrycie członkiem dyrektoryatu ma bydź obrany.

Dyrektoryat skarżył się przed ciałem prawodawczym, że dawniey departament Paryzki wiele publicznych składow i budynkow podatkmi obłożył iakoto narodowe museum 96000 pałac Tuillerie 100,000, Kosciół P. Maryi 80,000, Promenady i wały 300,000, Elizeyskie pola 20,000, sala rady 500, 240,000. Ta kontrybucya przeszło dwa milliony 300,000 liw. wynosi, a zatem więcey niż o 6tą część całego podatku z Paryża, i rzeczpospolita przez to niewchodzenie podatku straciła przeszło 12 mill. liw.

Z Medyolanu d. 13. Maia.

Jenerał Buonaparte bawi się tu ciągle i mieszka w pałacu obywatela Serbelloni. Szostego dnia t. m. jenerał ten, odbył rewią gwardyi narodowey Lombardzkiey ciesząc się mocno, z dobrego urządzenia korpusu.

Rządowe władze ubiegały się do okazania temu zwycięzcy wdzięczności i uszanowania. W zaszłych rozmowach pytano się jenerała, iaki będzie przyszły stan rzeczypospolitey Lombardzkiey tak fizyczny iak i moralny, stosownie do przedugodnych warunkow pokoiu z Ceſsarzem zawartego. Jeszcze nic dotąd nie wiemy, ale powszechny odgłos to nam podaie. Nowa rzeczpospolita ograniczy się morzami Adryatyckim i srzodziemnym, zamknie w obszerności swoiey Medyolan, trzy lennictwa Bononii, Ferrary, i Romanii, kray Medeny i Reggio, kray Maſsa i Carrara tudzież kilka prowincyi kraiu Wenetow. Ludność wynosić ma cztery mill. mieszkańcow. Na granicach wystawione będą trzy fortece, ubespieczaiące rzeczpospolitą od obcey napaści. Nazwie się odtąd sprzymierzoną, i ukochaną corką rzeczypospolitey Francuzkiey, która na iey obronę zostawia iako dar park artylleryi z 500 sztuk armat złożony. Za mieysce głownych obrad wyznaczony iest Medyolan, iako nayblizsze

Paryż miasto. Przez rok ieden, tymczasowy rząd wszystko zastąpi, i składać się ma z obywateli wybranych z rożnych prowincyi, poki lud nie obezna się zupełnie z odbywaniem zgromadzeń pierwiastkowych. Te zebrać się maią w rok poźniey, na obranie trzeciey części reprezentantow, dawnieyszych zaś dwie trzecie części, zostaną nietykalne.

Jenerał Buonaparte wyznaczył świeżo cztery wydziały; ieden z tych zowie się konstytucyyny, drugi skarbowy, trzeci woienny, czwarty publicznego prawa: Wydziały obawiązane są okazywać plany iakie zdadzą się bydź naydogodnieysze, stosownie powierzonych im przedmiotow. Administracya ogolna Lombardyi wydała także odezwę, w którey zachęca obywateli do wspolnego z nią czynienia, by utrzymać i obronić wolność, którą są winni Francuzom &c.

DONIESIENIA.

Każdemu czyni się wiadomo, iż na dniu 16tym przyszłego miesiaca czerwca, na ktorym to dniu, wiecey Krakowskiey Akademii należących dobr do licytacyi iest wypisanych, ieszcze dwa nastepuiące, w Olkuskim dystrykcie położone kameralne dobra, w zachodnio Galicyiskiey dobr kameralnych administracyi, na grodzkiey ulicy pod Nrem domu 97mym o 9tey godzinie z rana, w dzierżawe na trzy lata to iest od 24 czerwca teraźnieyszego do 23 czerwca 1800 roku publicznie zalicytowane będą iako to:

Adwokacya Kuzniczka za pierwsze wywołanie ceny zł. Ryń. 2893 x. 16, Folwark Dębowy gor. Z wsią Krzykawa - - - - - - zł. Ryń. 1072 x. 16.

Od licytowania szczegulnie żydzi są wyłączeni, a licytować mogą ci dzierżawy życzący czwartą część wyżey wyrażoney fiskalny ceny przed licytacyą złożyć maią.

W Krakowie dnia 29go maia 1797 roku.

Na dniu 16 nastepuiącego miesiąca czerwca, i potym w nastepuiacy dzień, b da z Cześ: Kro: Zachodniogalicyyskiey dobr kameralnych administracyi, niżey wymienione, Krakowskiey akademii należące dobra, na 3 lata od 24 czerwca r. b. zaczynaiąc, przez licytacyą wiecey daiącemu zaaredowane. Jako to:

1.	Wieś Boszczynek, w cenie fiskalney - - - - -	Zł: Ryń: 625.	Kr: -
2.	Detto Czaple z Krępą - - - - - - - - - -	1718.	- 45.
3.	Detto Dziewięcioły z Nasiechowicami - - - - - - -	3875.	-
4.	Trzecia część wsi Igołomii - - - - - - - - - -	2357.	- 45¾.
5.	Klucz Szczepanowice z wsiami Szczepanowice Orłow, Parkoszewice i Smrokow - - - - - - - - - -	4687.	- 30.
6.	Wieś Szczodrkowice - - - - - - - - - - -	781.	- 15.
7.	Detto Trontnowice - - - - - - - - - - - -	1909.	- 22½.
8.	Detto Xiążniczki - - - - - - - - - - - - -	625.	-

Dzierżawcy życzący zapraszaią się, aby do kancellaryi Ces: Kr: dobr kameralnycych administracyi tu w Krakowie na Grodzkiey ulicy w Kraussa kamienicy pod Nrem 97 w zwyczayaych przedpołudniowych godzinach staneli, i potrzebnym zarecznym czyli Vadio, ktore czwartą część ceny fiskalney wynosi, a przed zaczęciem licytacyi złożone bydź powinno, zaopatrzyli się.

Przytym z strony C. K. dobr kameralnych administracyi waruie się w tym razie, gdyby intrata wyżey wymienionych dobr podług w robocie będącey lustracyi, wyżey wypaść miała, niż wprzod wyrażone fiskalne ceny są, więc wyższa ilość przy licytacyi na wywołanie ceny powzięta będzie.

Z C. Krol: Zachodniogalicyyskiey dobr kameralnych administracyi w Krakowie d. 22 maia 1797 roku. *Pioter Flörl.*

Licytacya dómu zaiezdnego murowanego tu w Krakowie w wydziale trzecim w ulicy gancarskiey, nie daleko dolnych młynow pod Nrem 102 stoiącego z ogrodem i gruntem do rzeki Rudawy ciągnacym sie. Odbywać się będzie, dnia 17 czerwca r. b. o godzinie 3 po południu w ratuszu wydziałowym garbarskim za gotowe pieniądze. Oczym się publiczność uwiadomia.